

Nabídka indikátorů

Vědecky podložené indikátory ke sledování cílů ochrany
klimatu pro místní samosprávu

Autorem původní publikace je Matías Mesa García. Publikace byla upravena a zveřejněna v rámci projektu Bridging European and Local Climate Action (Propojení evropských a národních opatření ochrany klimatu, BEACON). Projekt BEACON podporuje klimatická opatření ve střední, východní a jižní Evropě prostřednictvím dialogu mezi národními vládami, obcemi a školami. Zadavatelem projektu BEACON je německé Spolkové ministerstvo životního prostředí, ochrany přírody a jaderné bezpečnosti (BMU) v rámci Evropské iniciativy na ochranu klimatu (EUKI). Základním cílem EUKI je upevňovat spolupráci v oblasti ochrany klimatu v Evropské unii a snižovat emise skleníkových plynů. Využívá k tomu přeshraniční dialog a spolupráci či sdílení znalostí a zkušeností. Informace a názory obsažené v této publikaci jsou vyjádřením autorů a nemusí vždy odpovídat oficiálnímu stanovisku spolkového ministerstva životního prostředí.

Autor: Matías Mesa García (FC.ID – FCUL)

Spoluautoři: Tobias Bernstein (adelphi), Gil Penha-Lopes (FC.ID – FCUL)

Vydal: adelphi consult GmbH

Alt-Moabit 91

10559 Berlin

+49 (030) 8900068-0

office@adelphi.de

www.adelphi.de

ISBN: 978-989-99962-9-8

Redakce: Tobias Bernstein (adelphi), Matías Mesa García (FC.ID – FCUL)

Design: Xiana Estévez Coronel

Překlad: Martina Stocker

Stav: listopad 2020

© 2020 adelphi | pouze pro nekomerční použití

On behalf of:

of the Federal Republic of Germany

Bridging European &
Local Climate Action

Obsah

Oblasti

Úvod	4
Veřejná správa	5
Vzdělávání a komunikace	8
Využití půdy (zemědělství, lesnictví a jiné využití půdy)	10
Vzorce spotřeby	13
Nakládání s odpady	15
Energie	18
Doprava a mobilita	21
Územní plánování	23

Co jsou to indikátory?

Ukazatele (indikátory) umožňují měřit úspěšnost opatření ke zmírňování změny klimatu. Díky kvantifikaci opatření uživatelé získají objektivní měřítko pro vyhodnocení pokroků, které lze použít k dalšímu zvyšování ambicí, plnění politických cílů, zajištění předpokladů pro získání finanční podpory a efektivnější komunikaci o úspěších v oblasti zmírňování změny klimatu. Za tímto účelem byla vyvinuta sada ukazatelů týkajících se zmírňování změny klimatu na místní úrovni, díky níž mohou obce lépe kvantifikovat cíle v této oblasti. Sada ukazatelů a materiálů věnovaných zmírňování změny klimatu vznikla na základě vstupů od místních partnerů projektu BEACON: CRES, FC.ID, NTEF, OER, PNEC a SEVEN.

Co je cílem tohoto dokumentu?

Tento dokument se vztahuje k praktické příručce s nabídkou ukazatelů ve formátu Excel. Zároveň je součástí větší sady souvisejících dokumentů věnovaných zmírňování změny klimatu, která dále obsahuje Plán pro zmírňování změny klimatu na místní úrovni a Pokyny. Poskytuje přehled konkrétních informací týkajících se ukazatelů uvedených v dokumentu ve formátu Excel. Prezentované ukazatele představují výběr z indikátorů, které jsou k dispozici v celkové nabídce; jedná se o takové ukazatele, jež jsou považovány za vhodnější z hlediska možností financování a užitečnější pro monitorování realizace příslušných doporučení dle plánu. Východiskem přitom bylo obecné vyhodnocení a je možné, že pro Vaši obec nebo v kontextu Vaší země budou užitečnější některé ukazatele, které nejsou v dokumentu PDF v popředí. Proto Vám doporučujeme, abyste se seznámili se souborem s nabídkou ukazatelů ve formátu Excel, kde uvidíte všechny dostupné ukazatele. Oblasti v tomto dokumentu odpovídají oblastem uvedeným v Plánu pro zmírňování změny klimatu na místní úrovni a struktura dokumentu je rovněž shodná, tj. jednotlivé oblasti jsou prezentovány ve stejném pořadí a jsou rozčleněny podle doporučení. Informace o doporučeních najdete v Plánu pro zmírňování změny klimatu na místní úrovni. Ukazatele mají sloužit jako inspirace a nejsou preskriptivní, lze je upravovat a přizpůsobovat tak, aby odpovídaly Vašemu místnímu a národnímu kontextu. Na jejich implementaci a přínos je třeba pohlížet v kontextu širší sady dokumentů věnovaných zmírňování změny klimatu a plánování, jehož kroky jsou uvedeny v pokynech.

Co zde najdete?

Specifika ukazatelů obsahují pět sloupců: název a popis, navrhované jednotky pro měření výsledků, zda jsou k dispozici informace o financování a grantech, zda existují konkrétní národní údaje a zdroje informací, které mohou být při měření ukazatele užitečné, a relevantnost ukazatele na základě odpovědí dotazovaných obcí. Třetí a čtvrtý sloupec, kde je uvedena dostupnost financování a zdrojů informací, jsou binární a jednoduše uvádějí ano/ne podle toho, zda jsou zdroje k dispozici či nikoli. Odkazy na případné možnosti financování a zdroje informací najdete v příložené praktické příručce s přehledem ukazatelů ve formátu Excel. Číslo před názvem ukazatele usnadňuje jeho vyhledání v souboru aplikace Excel.

Procentní údaje vyjadřují úroveň shody mezi obcemi.

Úroveň shody je rozdělena do pěti kategorií. 100 % představuje naprostý konsenzus obcí, ukazatel je vysoce doporučen. 90–99 % odpovídá „vysoké shodě“, ukazatel je doporučen. 75–89 % vyjadřuje „středně vysokou shodu“, ukazatel je doporučen v určitých situacích. 50–74 % představuje „nízkou shodu“, ukazatel je doporučen až po zásadní úpravě. Pokud ukazatel dosáhl méně než 50 %, má se za to, že nenastala mezi obcemi shoda, a ukazatel se nedoporučuje. Podrobné vysvětlení metodiky najdete na závěrečném listu příloženého souboru aplikace Excel.

A. Poskytování udržitelných služeb / zelené veřejné zakázky

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
G1- Komunální služby s environmentálním managementem nebo jinou související certifikací Podíl nabízených komunálních veřejných služeb s ověřenou certifikací udržitelnosti (např. EMAS, ISO apod.), každoročně aktualizováno	% certifikací za rok	Ne	Ne	 95.00%

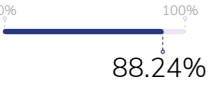
B. Podpora informačních politik

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
G2- Teritoriální emise skleníkových plynů Emise skleníkových plynů emitované na území obce na základě inventury základních emisí, každoročně aktualizováno	Ekvivalent CO2 v tunách za rok	Ne	Ano	 100%
G3- Teritoriální propady skleníkových plynů Emise skleníkových plynů zachycené na základě vegetačního krytu obce, každoročně aktualizováno	Ekvivalent CO2 v tunách za rok	Ne	Ne	 89.47%

C. Realizace dobrovolných akcí

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
G5- Akční plán pro udržitelnou energii a klima (SECAP) Podíl úspěšně realizovaných opatření ve srovnání s celkovými opatřeními navrženými pro zmírňování změny klimatu v SECAP (Pakt starostů a primátorů) na základě monitorovacího systému SECAP	% opatření realizovaných za rok	Ne	Ano	 84.21%
G6- Úspěch akčního plánu v oblasti klimatu (odlišného od SECAP) Podíl úspěšně realizovaných opatření ve srovnání s celkovými opatřeními navrženými pro zmírňování změny klimatu v jiných místních akčních plánech (odlišných od SECAP) na základě monitorovacího systému příslušného plánu, počítáno za jednotlivé plány	% opatření realizovaných za rok	Ne	Ne	 87.50%

D. (Re)municipalizace místních služeb umožňující rozvoj institucionálních kapacit v oblasti zmírňování změny klimatu

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
G7-Vlastnictví komunálních služeb Podíl komunálních služeb zcela vlastněných místní správou ve srovnání s celkovým počtem komunálních služeb, počítáno podle odvětví, každoročně aktualizováno	% vlastněných komunálních služeb	Ne	Ne	 88.24%

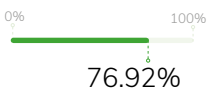
B.1: Šíření obecných informací o změně klimatu a místních environmentálních podmínkách

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance
EC5- Aktivita na sociálních sítích Počet interakcí u obecních příspěvků na sociálních sítích (lajky, sdílení, komentáře) věnovaných změně klimatu za rok	Interakce za rok	Ne	Ne	<div> <div></div> <div>0%100%</div> <div>82.35%</div> </div>

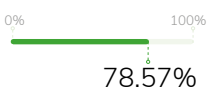

B.3 - Investice do nekomerčních reklamních kampaní s cílem zvýšit povědomí občanů o změně klimatu a regenerativních reakcích

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance
EC7- Osvětové kampaně Obecní prostředky vynaložené na zvyšování povědomí občanů o problematice změny klimatu a jejich možném zapojení do opatření za rok	€ na obyvatele nebo pracovní doba zaměstnanců za rok	Ano	Ne	<div> <div></div> <div>0%100%</div> <div>92.86%</div> </div>

B.3 - Zvyšování kapacity pro místní ekologickou výrobu potravin zejména s ohledem na místní znalosti

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
L11- Zlepšení domácích/místních znalostí pro produkci biopotravin** Podíl občanů, kteří se zúčastnili školení nebo konferencí o místním, resp. tradičním zemědělství, ve srovnání s celkovým počtem obyvatel obce	% občanů za rok	Ne	Ne	 76.92%

C.1 - Zvyšování plochy obecního lesa

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
L12- Plocha lesů**** v obci Podíl plochy lesa**** v obci ve srovnání s celkovou plochou obce za rok	% lesní plochy ve srovnání s celkovou plochou obce za rok	Ne	Ne	 78.57%
L14- Mobilizace zdrojů pro zachování ekosystémů Veřejné výdaje na zachování a udržitelné využívání biologické rozmanitosti a ekosystémů (například lesů), každoročně aktualizováno	€/plocha obce (m2) za rok	Ano	Ne	 100%
L15- Chráněné lesní**** oblasti Podíl plochy obecních lesů v rámci zákonné úpravy chráněných oblastí, každoročně aktualizováno	% certifikovaných činností za rok	Ne	Ne	 100%

E - Rozšíření městské zeleně a zelené infrastruktury se zvláštním zřetelem na místní biologickou rozmanitost

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
L21- Přírodní oblasti a plochy veřejné zeleně Podíl městských přírodních oblastí nebo ploch městské zeleně ve srovnání s celkovou plochou města za rok	% ha za rok	Ano	Ne	<div> <div></div> <div>0%100%</div> <div>93.75%</div> </div>
L22- Plochy městské zeleně Podíl ploch městské zeleně, včetně vegetačního porostu korun stromů a vodních ploch, ve srovnání s celkovou plochou města za rok	% ha za rok	Ano	Ne	<div> <div></div> <div>0%100%</div> <div>92.86%</div> </div>
L23- Zelené koridory Podíl plochy (ha), která spojuje chráněné přírodní oblasti a plochy městské zeleně, ve srovnání s celkovou plochou města, na základě indexu modrozelené infrastruktury	ha zelených koridorů / celková plocha města	Ano	Ne	<div> <div></div> <div>0%100%</div> <div>100%</div> </div>

B - Zelené veřejné zakázky

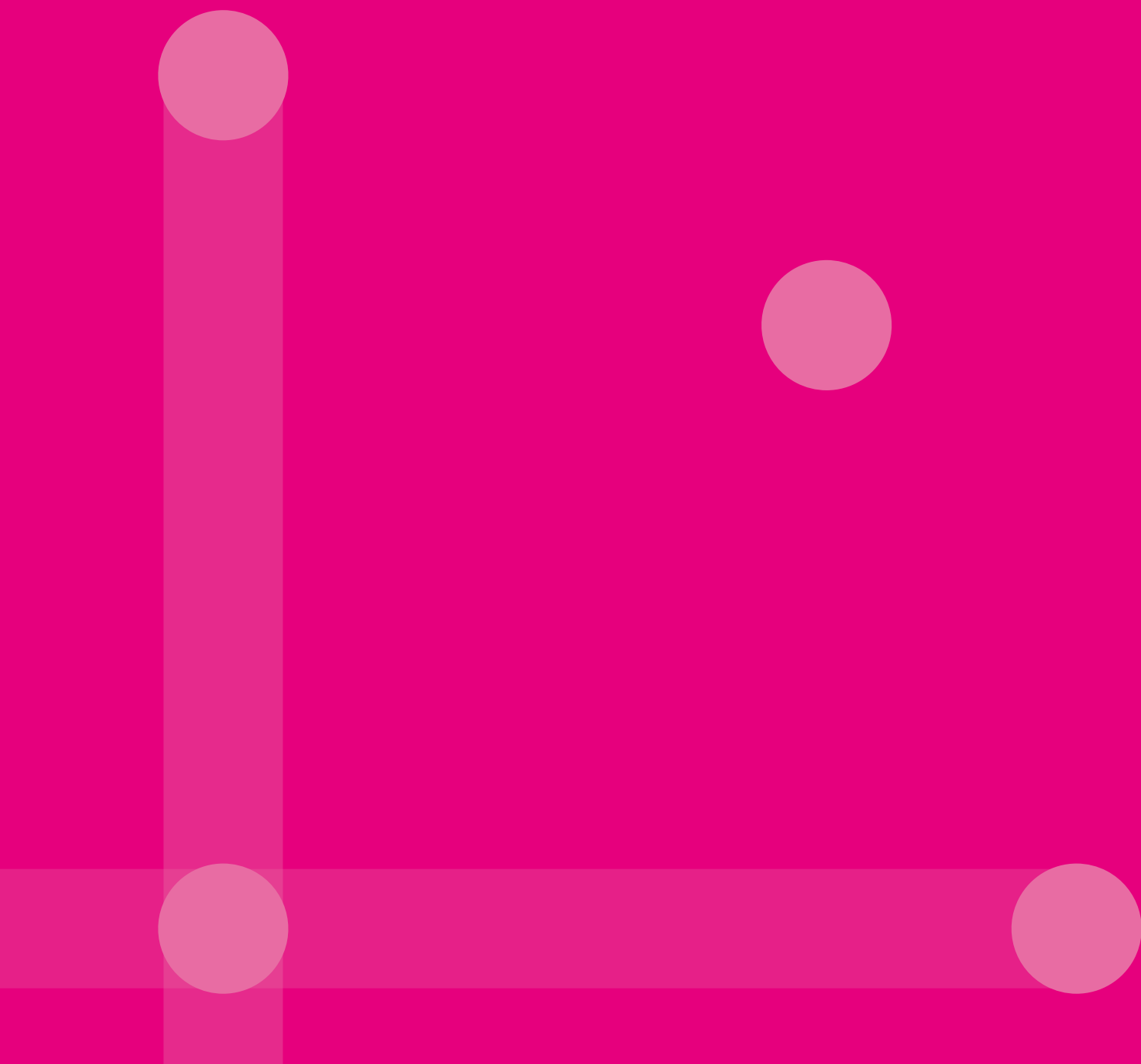
Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
C2- Zelené veřejné zakázky Podíl veřejných zakázek, které zahrnují environmentální kritéria, počítáno za jednotlivá odvětví a rok	% environ- mentálních kritérií v rámci zadávání veře- jných zakázek za odvětví a rok	Ne	Ano	<div> 0%100% </div> 100%

E - Podpora udržitelné spotřeby

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
C13- Organizace s certifikací environmentálních systémů Podíl organizací (včetně soukromého sektoru) nacházejících se na území obce s certifikací EMA/ISO 14001 (nebo jinou certifikací udržitelnosti), každoročně aktualizováno	Počet organizací s certifikovanou udržitelností za rok	Ne	Ano	<div> 0%100% </div> 85.71%

F - Uspadnění spotřeby místních produktů

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
C15- Prodejci místních biopotravin v obci Hustota deklarovaných prodejců místních potravin a biopotravin v obci na 100 obyvatel, každoročně aktualizováno	Místní prodejci biopotravin na 100 obyvatel a rok	Ne	Ne	<div> 0%100% </div> 92.31%

A - Snižování produkce pevného odpadu zejména s ohledem na plýtvání potravinami a jednorázové produkty, resp. výrobky s krátkou životností

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
W1- Spalovaný pevný komunální odpad Tuny pevného komunálního odpadu, který se spaluje, ve srovnání s celkovým vyprodukovaným odpadem za rok	Tuny spalovaného pevného komunálního odpadu za rok	Ano	Ne	 73.68%
W3- Množství vyprodukovaného odpadu z jednorázových plastů Tuny odpadu z jednorázových plastů vyprodukovaného v obci za měsíc	Tuny jednorázových plastů za měsíc	Ano	Ne	 77.78%

B - Prosazení „práva na opravu“, propagace výměny použitého zboží a zvyšování povědomí o významu opětovného využití výrobků

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
W4- Second-hand obchody v obci Hustota second-hand obchodů v obci na 100 obyvatel, každoročně aktualizováno	Počet second-hand obchodů na 100 obyvatel a rok	Ne	Ne	 70.59%
W5- Opravy v obci Hustota deklarovaných opraven na území obce na 100 obyvatel podle odvětví, každoročně aktualizováno	Deklarované opravy na 100 obyvatel a rok	Ne	Ne	 87.50%

C - Podpora recyklace

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
W6- Míra recyklace v obci Podíl pevného komunálního odpadu, který je recyklován, ve srovnání s celkovým množstvím vyprodukovaného odpadu za měsíc	% recyklovaného pevného komunálního odpadu za měsíc	Ano	Ano	 100%

D.2 - Výroba bioplynu: zachycování metanu z nakládání s odpady nebo odpadními vodami

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
W10- Rekuperace bioplynu Tuny metanu získaného za měsíc, počítáno za centralizovaný systém kompostování a čištění odpadních vod	Tuny získaného metanu za měsíc	Ne	Ne	 72.22%

D.3 - Omezení skládkování

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
W11-Likvidace pevného komunálního odpadu na skládkách Tuny tuhého komunálního odpadu likvidovaného na nekontrolovaných skládkách za měsíc	Tuny pevného komunálního odpadu za měsíc	Ano	Ne	 78.95%

D.4 - Snižování množství neupravených odpadních vod

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
W12- Čištění odpadních vod Podíl upravených odpadních vod ve srovnání s celkovým množstvím odpadních vod vyprodukovaných v obci, každoročně aktualizováno	% upravených odpadních vod, každoročně aktualizováno	Ano	Ne	 100%

A - Podpora vhodné výroby energie z obnovitelných zdrojů (OZ)

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
E1- Celková soběstačnost v oblasti výroby energie z obnovitelných zdrojů* (OZ) Podíl celkové energie z OZ vyrobené na území obce ve srovnání s celkovou obecní spotřebou energie (včetně všech stávajících společenství pro obnovitelné zdroje****)	% (místní výroba energie z OZ v kWh / celková obecní spotřeba v kWh) za rok	Ano	Ne	<div> <div></div> <div>0%100%</div> <div>90.48%</div> </div>
E2- Obecní soběstačnost v oblasti výroby energie z obnovitelných zdrojů* Podíl celkové energie z OZ vyrobené na území obce komunální správou ve srovnání s celkovou obecní spotřebou energie (pouze veřejné společenství pro OZ****)	(energie z OZ vyrobená veřejným společenstvím pro OZ v kWh / celková obecní spotřeba v kWh) za rok	Ne	Ne	<div> <div></div> <div>0%100%</div> <div>85.00%</div> </div>

D - Zvýšení energetické účinnosti v obecních či místních budovách a infrastruktuře

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
E11-Spotřeba energie v sektoru budov Spotřeba energie v sektoru budov (domácnosti** + služby) na obyvatele a rok	(KWh/obyvatel) za rok	Ano	Ano	<div> <div></div> <div>0%100%</div> <div>100%</div> </div>
E12- Spotřeba energie ve veřejných prostranstvích a v rámci pouličního osvětlení Množství energie spotřebované ve veřejném prostoru, počítáno za jednotlivé části obce, za rok	(KWh/m2) za rok	Ano	Ano	<div> <div></div> <div>0%100%</div> <div>95.00%</div> </div>

E - Podpora zapojení občanů a soukromého sektoru za účelem zvýšení energetické účinnosti

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
E14- Předpisy o energetické účinnosti Existence předpisů o energetické účinnosti v příslušném obecním plánu	Ano/Ne	Ano	Ne	<div> <div></div> <div>0%100%</div> <div>88.24%</div> </div>
E15- Dotace na energetickou účinnost Počet veřejných dotací poskytnutých subjektům na území obce na zvýšení energetické účinnosti v budovách, počítáno podle typu dotace, za rok. Poznámka: Nejen dotace od místní správy, ale i dalších poskytovatelů	Projekty podpořené za rok	Ne	Ne	<div> <div></div> <div>0%100%</div> <div>88.89%</div> </div>

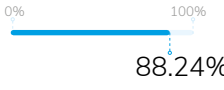

F - Podpora snižování spotřeby energie

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
E16- Celková spotřeba energie v obcích Celková spotřeba energie obce, zveřejněná podle jednotlivých odvětví, za rok	KWh za rok	Ne	Ano	 90.48%
E18- Údaje o spotřebě energie v reálném čase Má obec přístup k údajům o spotřebě elektřiny v reálném čase?	Ano/Ne	Ne	Ne	 94.74%
E21- Komunikační kampaně věnované snižování spotřeby energie Komunikační kampaně věnované snižování spotřeby energie	€/obyv. nebo pracovní doba zaměstnanců / rok	Ano	Ne	 100%

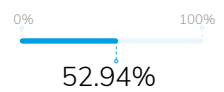

C - Snižování závislosti na automobilech, zejména závislosti na lehkých užitkových vozidlech

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
T4- Vozový park lehkých užitkových vozidel*** v obci Procento domácností** v obci, které vlastní automobil (počítáno podle počtu automobilů na domácnost: žádný, jeden, dva nebo více, a počítáno podle typu pohonu: elektrický, hybridní, benzínový, plynový atd.) za rok	% domácností, které nevlastní auto, % domácností, které vlastní jedno auto, % domácností, které vlastní dvě nebo více aut, za rok	Ne	Ne	 88.24%

E - Podpora nízkouhlíkové hromadné dopravy (vlaků, vodní doprava a nízkouhlíkové autobusy)

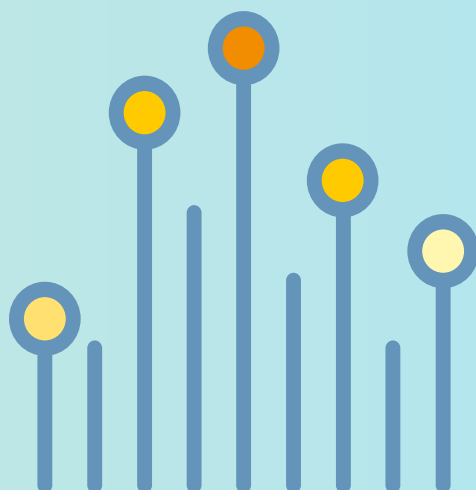
Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
T6- Doba dojíždění hromadnou dopravou Doba dojíždění hromadnou dopravou	Počet minut za rok	Ne	Ne	 88.24%
T7- Dostupnost veřejné dopravy Podíl obyvatel města ve vzdálenosti maximálně 500 metrů od nejbližší zastávky veřejné dopravy, každoročně aktualizováno	% obyvatelstva města	Ne	Ne	 88.89%
T8- Frekvence veřejné dopravy Průměrná frekvence veřejné dopravy směrem do centra města podle jednotlivých zón (zóny 2, 5, 10, 20 a 50 km od centra města), každoročně aktualizováno	Frekvence/hod.	Ne	Ne	 83.33%

F - Promovarea și mărirea accesibilității și siguranței pentru transportul nemotorizat (de ex: ciclism sau mers pe jos)t

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
T12- Oblasti s omezenou rychlostí Rozsah obecních komunikací s omezením rychlosti do 30 km/h pro lehká užitková vozidla***, každoročně aktualizováno	m2 oblastí s omezenou rychlostí (30 km/h) v poměru k celkové ploše komunikací za rok	Ne	Ano	 52.94%
T16- Pruhy pro cyklisty Hustota jízdních pruhů pro cyklisty, každoročně aktualizováno	m na 100 obyvatel a rok	Ano	Ano	 94.74%
T17- Chodníky Hustota chodníků a stezek pro chodce, každoročně aktualizováno	m na 100 obyvatel a rok	Ne	Ano	 100%

C - Upřednostnění udržitelné a odolné infrastruktury s minimálním množstvím emisí skleníkových plynů během celého životního cyklu

Ukazatel	Jednotky	Informace k financování	Zdroje dat	Relevance (dotazované obce)
SP15- Posouzení emisí skleníkových plynů za životní cyklus u infrastruktury Posouzení emisí skleníkových plynů za životní cyklus u infrastruktury	% infrastruktury za 3 roky	Ne	Ne	<div> <div></div> <div>0%100%</div> <div>92.86%</div> </div>

On behalf of:

of the Federal Republic of Germany

BEACON

Bridging European &
Local Climate Action

